

Research Article

PHYSICAL ACTIVITY MANAGEMENT MODEL FOR HANDICAPPED STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES IN STATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE NORTHERN REGION

รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านการร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ

Received: February 21, 2023

Revised: April 5, 2023

Accepted: April 22, 2023

Parkorn Tuisri^{1*} Kajornsak Roonprapunta² Taweesak Sawangmek³ and Phong-ek Suksai⁴

ประกรณ์ ต้อยศรี^{1*} ขจรศักดิ์ รุ่งประพันธ์² ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ³ และพงษ์เอก สุขใส⁴

¹⁻⁴Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

¹⁻⁴คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*Corresponding Author, E-mail: parkorn.tui@gmail.com

Abstract

This Research focused on research and development using the mixed method of quantitative and qualitative research methodology. The objectives of this research were 1) to study factors and components affecting physical activity management for Handicapper student with physical disabilities, 2) to build a model of physical activity management for Handicapper student with physical disabilities, and 3) to assess the model of physical activity management for Handicapper student with physical disabilities. The sample group was obtained by using Purposive sampling, including Handicapper student with physical disabilities in higher education institutions in the northern region of 9 universities including 112 students, and 18 administrators and officers in higher education institutions in the northern region. The model were reviewed its efficiency by using focused group of qualified expertise as well as the model evaluation by administrators and officers who involve in the physical activities. The statistics used for analyzing the data was Pearson Product Moment Correlation Coefficient, mean, and standard deviation.

The research result found that: 1. The factors affecting physical activity management for Handicapper student with physical disabilities enabling that Predisposing factor, Enabling factors and Reinforcing factors, all three factors, were significantly associated with physical activity behavior at the .01 level and the components related to physical activity management consisted of 3 components: the first component: input, the second component: process, the third component: output. 2) The model of physical activity management for

Handicapper student with physical disabilities consisting of 3 components: the first component: input, the second component: process, the third component: output. And 3) the assessment of the model of physical activity management for Handicapper student with physical disabilities were practical in term of operation and the benefit of the model was at “the highest level” ($\bar{X} = 4.55$) and ($\bar{X} = 4.61$) respectively.

Keywords: Physical Activity Management Model, Student with Disabilities, Higher Education Institution

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา ใช้วิธีการผสมผสานในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัย และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับ นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย 2) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ ทั้งหมด 9 มหาวิทยาลัย จำนวน 112 คน และผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน และทำการประเมินรูปแบบโดยผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย พบว่า ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีกิจกรรมทางกายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และผลการศึกษาค่าประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกาย ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 สิ่งนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต 2) รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สิ่งนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต 3) การประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และความมีประโยชน์ของรูปแบบฯ อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.55$) และ ($\bar{X} = 4.61$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย สถาบันอุดมศึกษา

บทนำ (Introduction)

การพัฒนาประเทศชาติให้เจริญ จะต้องอาศัยนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นอีกหนึ่งองค์กรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพในทุกๆ ด้าน นั้นหมายถึง สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม ช่วยเหลือ โดยการสร้างและปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษให้กับกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่ปกติ และที่มีความพิการทางด้านร่างกาย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ จากผลการสำรวจจำนวนนิสิตนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนและสถาบันในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดังแต่ปีการศึกษา

2546-2560 พบว่า จำนวนนิสิตนักศึกษาพิการที่ได้รับโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมทางด้านการศึกษาสำหรับผู้พิการ โดยพบว่า นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ยังเป็นกลุ่มคนพิการที่มีขนาดใหญ่ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยที่ควรได้รับการดูแลด้านกิจกรรมทางกาย จึงเป็นหน้าที่ของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือคนพิการได้เข้าถึงการบริการอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะด้านการศึกษาเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพให้คนพิการได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องจากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย พ.ศ. 2561 (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ) พบว่า ประเทศไทยมีผู้พิการจำนวนทั้งสิ้น 2,041,159 คน หรือร้อยละ 3.08 ของประชากรทั้งหมด โดยแบ่งเป็นคนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.71 ส่วนคนพิการที่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 60.36 เมื่อพิจารณาตามประเภทของความพิการ พบว่า ประชากรมีลักษณะความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.77 รองลงมา คือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คิดเป็นร้อยละ 18.41 และความบกพร่องทางการเห็น คิดเป็นร้อยละ 9.99 ตามลำดับ จากผลการสำรวจ พบว่า คนพิการที่ได้รับการศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษ และระดับอุดมศึกษา

การมีระดับกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมสามารถป้องกันโรคเรื้อรังได้ในประชาชนทั่วไปรวมทั้งในผู้พิการ อีกทั้งกิจกรรมทางกายเป็นส่วนหนึ่งที่ทำหน้าที่ส่งเสริมปรับระดับคุณภาพชีวิตสำหรับคนพิการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ๆ ประสบการณ์การเรียนรู้ การพบปะผู้คน การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด และการพัฒนาความสามารถของตนเองในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับ Jalayondeja and Jalayondeja (2013) ผู้พิการทางกายและการเคลื่อนไหวส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 3-5 วันต่อ สัปดาห์ทำกิจกรรมอยู่กับที่ เช่น นอน ดูทีวีหรือเล่น คอมพิวเตอร์ และมีการเล่นกีฬาเบาๆ เช่น ยืดกล้ามเนื้อ ฟิกยืน ทำกายภาพบำบัดหรือกิจกรรมบำบัด บ่อยกว่าที่จะเล่นกีฬานักปานกลางและหนักมาก หรือออกกำลังกาย เพื่อเพิ่มความแข็งแรงหรือความทนทานของกล้ามเนื้อ ดังนั้นการมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมจึงเป็นตัวช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้สูงขึ้น โดยการเลือกกิจกรรมทางกายตามลักษณะของความพิการของตนเอง การจัดสถานที่ในการออกกำลังกายให้มีความเหมาะสม และการส่งเสริมให้ความรู้ในการประกอบกิจกรรมทางกายที่ถูกต้อง (Siwapon, 2013)

ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ยังเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังมีปัญหาในการเข้าถึงกิจกรรมทางกาย และการออกกำลังกายที่มีความเหมาะสมในสถาบันการศึกษา นอกเหนือจากการจัดการศึกษาที่เป็นระบบแล้วนั้น กิจกรรมทางกายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในระบบการจัดการศึกษาสำหรับ นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล หรือปัจจัยภายนอก เช่น ความรู้ ทักษะคติ ปัจจัยเอื้อเป็นแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นในการแสดงการมีพฤติกรรมของบุคคล และปัจจัยเสริมที่เป็น การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งหากมีการจัดการที่เหมาะสมกับปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น ก็จะทำให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม สำหรับผู้มีความบกพร่องทางด้านร่างกายเพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป สอดคล้องกับ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับกลุ่มคนพิการกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีกิจกรรมทางกายและองค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับ นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ
3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

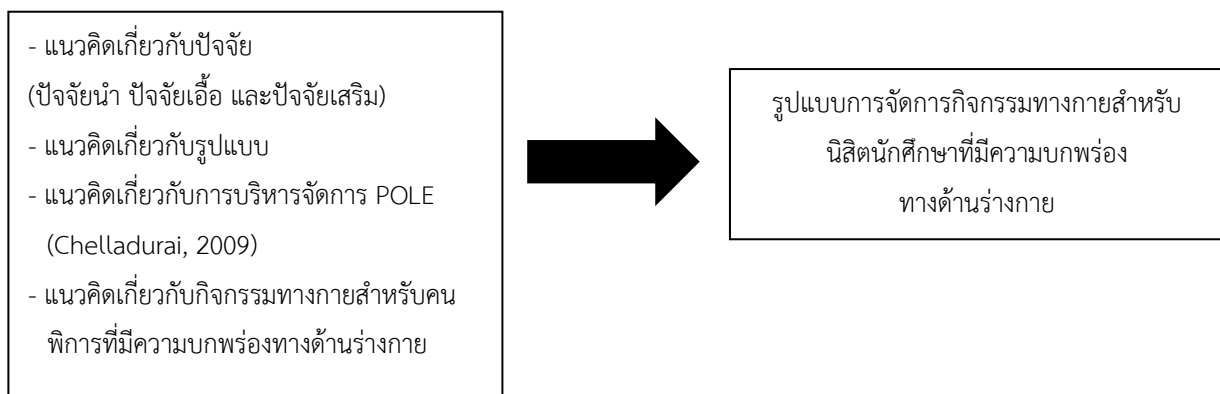
กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

Figure 1

Conceptual Framework

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมทางกาย ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมทางกาย

ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยจำแนกขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกิจกรรมทางกายและองค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ ทั้งหมด 9 มหาวิทยาลัย จำนวน 112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านโดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.67 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับค่า เท่ากับ 0.85 ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางกาย ตอนที่ 3 ทศตนคติเกี่ยวกับการมีกิจกรรมทางกาย ตอนที่ 4 ปัจจัยเอื้อเกี่ยวกับการมีกิจกรรมทางกาย ตอนที่ 5 ปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการมีกิจกรรมทางกาย ตอนที่ 6 พฤติกรรมการมีกิจกรรมทางกายภายในมหาวิทยาลัย และ ตอนที่ 7 ข้อแสดงความคิดเห็นอื่นๆ

วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ขั้นที่ 1.2 ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีส่วนสนับสนุนการจัดการกิจกรรมทางกาย ได้แก่ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการด้านกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ทั้งหมด 9 มหาวิทยาลัย จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) องค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายของนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปในการสัมภาษณ์, ตอนที่ 2 องค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ จำนวน 8 องค์ประกอบ และ ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการเขียนบรรยาย เพื่อให้ได้องค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายที่ดี เพื่อนำมาสร้างรูปแบบในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภาคเหนือ ประกอบไปด้วย 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภาคเหนือ ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยนำข้อมูลปัจจัย และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภาคเหนือ

ผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข จัดทำเป็นร่างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภาคเหนือ ดำเนินการดังนี้

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดการกิจกรรมทางกายของนักศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 ท่าน โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการกีฬา หรือผู้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการกีฬา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้มีประสบการณ์ หรือมีผลงานในการจัดกิจกรรมทางกาย จำนวน 3 ท่าน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการศึกษาและกิจกรรมสำหรับนักศึกษาพิการ จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ร่างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับ นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ประเด็นการสนทนา และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน มาพิจารณาฉันทมติ (Consensus) และปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ มีขั้นตอนดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบไปด้วย ผู้มีส่วนสนับสนุนการจัดการกิจกรรมทางกาย ได้แก่ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการด้านกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ทั้งหมด 9 มหาวิทยาลัย จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ของรูปแบบฯ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Results)

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกายและองค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ

Table 1

Pearson's association coefficient between the factors associated with the organization of physical activity for handicapped students with physical disabilities in state higher education institutions in the northern region

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

ตัวแปร	พฤติกรรมการณ์กิจกรรมทางกาย	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ปัจจัยนำด้านความรู้	.372**	.000
ปัจจัยนำด้านทัศนคติ	.140	.141
ปัจจัยเอื้อด้านการบริหารจัดการ (Management)	.597**	.000
ปัจจัยเอื้อด้านการเงินและงบประมาณ (Money)	.479**	.000
ปัจจัยเอื้อด้านบุคลากร (Man)	.462**	.000
ปัจจัยเอื้อด้าน สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Materials)	.611**	.000
ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนจากบุคลากร	.153	.108
ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัย	.461**	.000
ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนจากภายนอก หรือ แรงจูงใจ	- .016	.868

** Correlation is significant at the 0.01 level (2tailed)

จาก Table 1 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยนำด้านทัศนคติ ปัจจัยเสริมด้านบุคลากร และปัจจัยเสริมจากภายนอก ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีกิจกรรมทางกาย ส่วนปัจจัยนำปัจจัยนำด้านความรู้ ปัจจัยเอื้อด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยเอื้อด้านงบประมาณ ปัจจัยเอื้อด้านบุคคล ปัจจัยเอื้อด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยเสริมจากภายในมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์กิจกรรมทางกายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์กิจกรรมทางกายไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง ($r = 0.372$, $p = .00$), ($r = 0.597$, $p = .00$), ($r = 0.479$, $p = .00$), ($r = 0.462$, $p = .00$), ($r = 0.611$, $p = .00$), ($r = 0.461$, $p = .00$) ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ พบว่า ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ องค์ประกอบย่อยที่ 1 ปัจจัยนำ องค์ประกอบย่อยที่ 2 ปัจจัยเอื้อ และองค์ประกอบย่อยที่ 3 ปัจจัยเสริม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดการองค์กร (Organizing) 3) การนำ (Leader) และ 4) การประเมิน (Evaluating)

องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) นิสิตนักศึกษาพิการได้รับการสนับสนุนในการมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น และสามารถเข้าถึงวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มาตรฐานได้ง่ายขึ้น

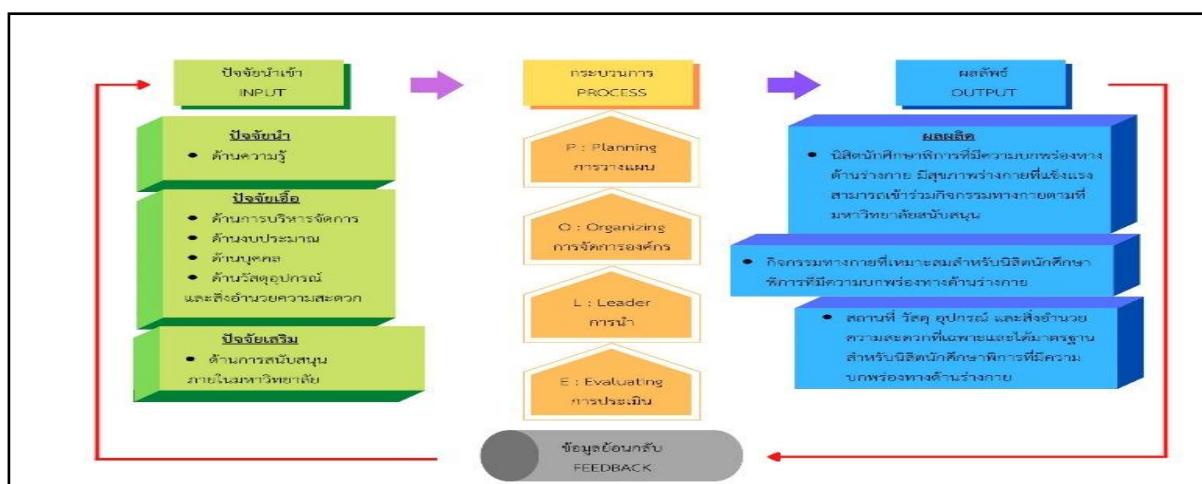
2. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สิ่งนำเข้า (Input) 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ปัจจัยนำด้านความรู้ 2) ปัจจัยเอื้อด้านการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยเอื้อด้านงบประมาณ 4) ปัจจัยเอื้อด้านบุคคล 5) ปัจจัยเอื้อด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 6) ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์กร 3) การนำ และ 4) การประเมิน และองค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) ประกอบไปด้วย 1) นิสิตนักศึกษาพิการ ได้รับการสนับสนุนในการมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น และสามารถเข้าถึงวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มาตรฐานได้ง่ายขึ้น 2) จัดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย และ 3) สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เฉพาะ และได้มาตรฐาน สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ดัง Figure 1

Figure 1

Physical activity management model for handicapped students with physical disabilities in state higher education institutions in the northern region

รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย สำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ พบว่า รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และความเป็นประโยชน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

การอภิปรายผล (Discussions)

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเขตภาคเหนือ ด้วยการศึกษความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการมีกิจกรรมทางกาย พบว่าปัจจัยนำด้านความรู้ ปัจจัยเอื้อด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยเอื้อด้านงบประมาณ ปัจจัยเอื้อด้านบุคคล ปัจจัยเอื้อด้าน

วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยเสริมจากภายในมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการมีกิจกรรมทางกายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพ และจิตใจ อันประกอบไปด้วย ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม จะมีส่วนในการสนับสนุนให้นักศึกษานิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายมีการปฏิบัติกิจกรรมทางกายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Saravirete and Janyam (2014). ที่ทำการศึกษากิจการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า ตัวแปรด้านปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาความต้องการในการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมทางกาย ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 สิ่งนำเข้า (Inputs) ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) ความรู้ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านบุคลากร 5) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก 6) ด้านการสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนประกอบไปด้วย 1) การวางแผน (Planning: P) 2) การจัดองค์การ (Organizing: O) 3) การนำ (Leading: L) และ 4) การประเมิน (Evaluating: E) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความ บกพร่องทางด้านร่างกายมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เข้าร่วมกิจกรรมทางกายตามที่มหาวิทยาลัยได้สนับสนุน 2) จัดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความ บกพร่องทางด้านร่างกาย และ 3) สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เฉพาะ และได้มาตรฐาน สำหรับนิสิต นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการประกอบไปด้วย สิ่งนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเชิงระบบที่จะมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมและสอดคล้องกัน จึงเป็นสิ่งนำเข้าที่นำไปสู่กระบวนการที่ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาผลผลิตและสิ่งแวดล้อม ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในการมีกิจกรรมทางกายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Choktaweepanich (2016) ทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พบว่า รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบหลักด้านนโยบาย 2) ปัจจัยนำเข้า 3) กระบวนการ และ 4) ผลผลิต ซึ่ง Good (1973) ได้ให้ความหมายของระบบว่า เป็นการจัดการส่วนต่างๆ ทุกส่วนให้เป็นระเบียบโดยแสดงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของส่วนต่างๆ และความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนกับส่วนทั้งหมดอย่างชัดเจนโดยสอดคล้องกับ Bangmo (2015) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษา “มหาวิทยาลัย” เมื่อมองในรูปของระบบจะพบว่าประกอบไปด้วย 5 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยนำเข้าของมหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ คนงาน นิสิตนักศึกษา เงิน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ 2) กระบวนการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ กระบวนการการเรียนการสอน ซึ่งต้องใช้วิธีการต่างๆ มากมาย ให้เรียนหลายวิชาใช้เวลานานให้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ หลายประการ 3) ผลผลิตของมหาวิทยาลัย ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไป และบริการต่างๆ ที่ให้แก่สังคม 4) ข้อมูลย้อนกลับของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ข้อมูลจากอาจารย์ที่วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ความคิดเห็นว่าหลักสูตรไม่ดีพื้นฐานของนักศึกษาอ่อน อุปกรณ์สอนไม่ดี ล้าสมัย สถานที่สกปรก ข้อมูลวิพากษ์วิจารณ์ จากภายนอกกว่าบัณฑิตของมหาวิทยาลัยดีหรือไม่ดีอย่างไร ข้อมูลเหล่านี้ย่อมนำมาปรับปรุงวิธีการรับนักศึกษาหรืออาจารย์เสียใหม่ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นเข้มงวดการเรียนให้เน้นคุณภาพมากขึ้น เป็นต้น และ 5) สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สังคม ชุมชน วัฒนธรรมประเพณี การเมือง การปกครอง กฎหมาย ค่านิยมของสังคม ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการบริหารมหาวิทยาลัย ทั้งสิ้น

2. ผลของการสร้างรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สิ่งนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต ซึ่งมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 สิ่งนำเข้า สิ่งนำเข้า (Inputs) ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบย่อยที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ด้านความรู้ องค์ประกอบย่อยที่ 2 ปัจจัยเอื้อ ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และ องค์ประกอบย่อยที่ 3 ปัจจัยเสริม ด้านการสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัย อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการองค์กรหรือหน่วยงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยปัจจัยนำเข้าด้านความรู้ หากได้รับการสนับสนุนหรือเสริมสร้างความรู้จะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รวมถึงปัจจัยเอื้อด้านนโยบาย ก็จะนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และสนับสนุนให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรมภารกิจทางกายได้อย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับการจัดการทรัพยากรด้านกิจกรรมทางกายในเรื่องของ ปัจจัยเอื้อด้านบุคลากร ที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญ ความรู้ รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยบริการที่ดี (Service Mind) ปัจจัยเอื้อด้านงบประมาณที่ต้องมีการจัดสรร สนับสนุน งบประมาณการดำเนินงานกิจกรรมทางกายอย่างครอบคลุม ปัจจัยเอื้อด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต้องมีความเหมาะสม และเพียงพอต่อการให้บริการปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัย มีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีกิจกรรมทางกายระหว่างวันในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย รวมไปถึงปัจจัยเสริมด้านความสัมพันธ์ และเครือข่ายที่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ หรือสร้างเครือข่ายทางด้านสุขภาพ โดยเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารผ่านสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสิ่งนำเข้า (Input) ที่กล่าวมา คือ ทรัพยากรในการบริหารจัดการมีลักษณะเป็นทั้งรูปธรรม และนามธรรม เช่น บุคคลหรือสิ่งของ หรือเป็นความรู้ ความรู้สึก ความคิด ทักษะคิด เป็นต้น สอดคล้องกับ Carmeli (2004) ได้อธิบายว่าทรัพยากรมีทั้งที่จับต้องได้ (Tangible) เช่น สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ และจับต้องไม่ได้ (Intangible) เช่น แรงจูงใจของพนักงานหรือผู้เล่น และสอดคล้องกับ Bangmo (2015) ที่ได้ยกตัวอย่าง ปัจจัยนำเข้าของมหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ คณาจารย์ นักศึกษา เงิน วัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ นอกจากนี้ Chelladurai (2009) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่จำเป็นในการจัดการกีฬา หรือกิจกรรมทางกาย ประกอบไปด้วย ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) เทคโนโลยี (Technologies) หน่วยสนับสนุน (Support Units) และบริบท (Context) ซึ่งสอดคล้องกับ Geraplangsub (2015) ที่กล่าวว่าการจัดการทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการกีฬาเชิงนันทนาการ ประกอบไปด้วย บุคลากร งบประมาณ ประชาสัมพันธ์ เครือข่าย อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การวางแผน (P: Planning) 2) การจัดองค์การ (O: Organizing) 3) การชี้นำ (L: Leading) และ 4) การประเมิน (E: Evaluating) โดยกระบวนการบริหารจัดการที่ได้กล่าวมานี้เป็นตัวสำคัญในการขับเคลื่อนปัจจัยนำเข้า (Input) ทำให้เกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์มากขึ้น โดยกระบวนการบริหารจัดการต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เริ่มต้นจากการวางแผน มีแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย มีการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ การจัดการองค์กร มีการกำหนดบทบาทโครงสร้างหน้าที่ในการรับผิดชอบชัดเจน มีระบบติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานภายใน และภายนอก อย่างเป็นระบบ มีการชี้นำที่ดี มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน มอบหมายงานตามความสามารถ และหน้าที่ ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างในการถ่ายทอดงานหรือประสบการณ์ได้ดี รวมถึงการประเมิน ที่เป็นไปตามตัวชี้วัด และผู้ปฏิบัติงาน และสามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการทำงานต่อไป กระบวนการเหล่านี้ส่งผลต่อการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ Geraplangsub (2015) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาเชิงนันทนาการของกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า การทำให้สิ่งนำเข้าเกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการจัดการ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 4 บทบาทหน้าที่ของการจัดการ POLE 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดองค์กร 3) ด้านการนำ และ 4) ด้านการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ Chelladurai (2009) ได้กล่าวสรุปถึงบทบาทหน้าที่ของการจัดการที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกีฬา และกิจกรรมทางกาย ประกอบไปด้วยกระบวนการจัดการ ดังนี้ 1) การวางแผน (Planning) เป็นการตั้งเป้าหมายสำหรับองค์กรและสมาชิกขององค์กร และระบุลักษณะของการดำเนินงานหรือแผนงานด้วยวิธีไหนที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ในวางแผนต้องมีการระบุผลลัพธ์ที่ต้องการ ทำความเข้าใจกับข้อจำกัดของสิ่งแวดล้อม และ

สร้างลักษณะของการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ 2) การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการดำเนินงานทั้งหมดที่ต้องทำให้สำเร็จลงตาม เป้าหมายขององค์กร และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างงานกับคนตามที่แผนงานได้ระบุไว้ว่าจะไรควรทำ และอย่างไร หน้าที่นี้เป็นการจัดการวางตำแหน่งคนให้ถูกต้องกับงานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การนำ (Leading) เกี่ยวข้องกับการมีอิทธิพลหรือการกระตุ้นพนักงานดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายในขั้นตอนของการจัดองค์กรอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการวางแผน และ 4) การประเมิน (Evaluating) เป็นการวัดการทำงานหรือเปรียบเทียบการทำงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในการวางแผน

2.3 องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ (Output) ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เข้าร่วมกิจกรรมทางกายตามที่มหาวิทยาลัยได้สนับสนุน 2) จัดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย 3) สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และได้มาตรฐาน สำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย อาจกล่าวได้ว่าการได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย โดยมีรูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ และมีกิจกรรมที่เหมาะสมรวมถึงการมีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน เพื่อดึงความสนใจของนิสิตนักศึกษาให้มาเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุน จึงจะต้องอาศัยกระบวนการจัดการทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพ และจิตใจสอดคล้องกับ Li-thong et al. (2014) ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้แก่ ปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การรับรู้สภาวะสุขภาพ ทัศนคติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย และปัจจัยเอื้อเกี่ยวกับการออกกำลังกาย สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ Frost et al. (2012) กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางกาย และสามารถส่งเสริมสมรรถภาพทางกายให้ดีขึ้น นอกจากนี้ หากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางกายอย่างต่อเนื่องย่อมส่งผลถึงสมรรถภาพทางกายเพิ่มมากขึ้น

การประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตภาคเหนือ และกระบวนการสร้างรูปแบบมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย และเมื่อนำไปใช้จริงสามารถทำได้ เนื่องจากการพัฒนาตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ปัจจัยนำด้านความรู้ ปัจจัยนำด้านทัศนคติ ปัจจัยเอื้อด้านนโยบาย ปัจจัยเอื้อด้านบุคลากร ปัจจัยเอื้อด้านเงิน และงบประมาณ ปัจจัยเอื้อด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อีกทั้งในส่วนของกระบวนการเป็น การเริ่มปฏิบัติตั้งแต่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การชี้นำ (Leading) และการประเมิน (Evaluating) ทำให้เกิดผลผลิตที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย เพื่อการพัฒนาครั้งต่อไป ทั้งหมดนี้เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นจากการนำเอาทรัพยากร และปัจจัยนำเข้าพื้นฐาน ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิต นักศึกษาพิการที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ได้อย่างจริง และรูปแบบที่ถูกสร้างขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในด้านร่างกาย และจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Choktaweepanich (2016) ได้ทำการศึกษา รูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พบว่า รูปแบบประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ และ 3) ผลผลิต โดยการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ Rungruangsin (2016) ได้ทำการศึกษา รูปแบบ

การจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า รูปแบบประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ และ 3) ผลผลิต โดยผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ทั้งนี้ผลประโยชน์ที่มาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือนำไปใช้ และสอดคล้องกับ Pengsawat (2010) อธิบายไว้ว่า การตรวจสอบความตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และมีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ โดยการวิเคราะห์ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการนำรูปแบบไปใช้โดยมีค่าเฉลี่ย ≥ 3.50 ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกายสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการที่มีความบกพร่อง ทางด้านร่างกาย โดยเป็นลักษณะงานวิจัย แบบมีส่วนร่วม
2. มหาวิทยาลัยและศูนย์ช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาพิการ ควรนำรูปแบบการจัดการกิจกรรมทางกาย ไปใช้โดยให้บุคลากร นิสิตนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางนโยบาย และการดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติสามารถเห็นผลได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

References

- Bangmo, S. (2015). *Organization and management*. Bangkok: Wittayapat.
- Carmeli, A. (2004). Assessing core intangible resources. *European Management Journal*, 22(1), 110-112.
- Chelladurai, P. (2009). *Managing organizations for sport and physical activity* (3rd ed.) New York: Holcomb Hathaway.
- Choktaweeapanich, B. P. (2016). *Physical activity management model of students in Northern Region Rajabhat University* (Doctoral dissertation). Phitsanulok: Naresuan University.
- Department of Disease Control. (2018). *The impact of NCDs on society*. Retrieved May 11, 2021, from <http://thaincd.com>
- Frost, J. L., Wortham, S. C., & Reifel, S. (2012). *Play and child development* (4th ed.) Boston, New Jersey: Pearson Education.
- Geraplansub, A. (2015). *The Development of Recreational Sport Management Model of Bangkok Metropolis* (Doctoral dissertation). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Jalayondeja, C., & Jalayondeja, W. (2013). Leisure, household and work-related activities measured by physical activity scale for individuals with physical disability (PASIPD). *Thai J Phys Ther*, 35(3), 127-140.
- Li-thong, P., Chaiyarak, S., & Kerdnet, A. (2014). *Factors related to health exercise behavior of the first year Students of Suan Dusit Rajabhat University* (Research report). Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University.
- Pengsawat, W. (2010). Model development research. *Rajabhat Sakon Nakhon University Journal*, 2(4), 2-15.

- Rungruangsin, P. (2016). *The development of sports for health management model in Rajabhat University* (Doctoral dissertation). Phitsanulok: Naresuan University.
- Saravirate, A., & Janyam, K. (2014). Factors influencing health promotion behavior of undergraduate students at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus. *Kasetsart J. (Soc. Sci.)*, 35(2), 223-234.
- Siwapon, N. (2013). States, problems and needs for exercise of the physical disabled at Nontaburi Province in 2011. *Rajabhat Chiang Mai Research Journal*, 14(2), 37-46.